

семантычнага поля «боязь-страх-жах» і за кошт гэтага выступаць у ролі патэнцыйнага трыгера ў развіцці негатыўных псіхасаматычных рэакцый. Аналагічны пошук іншых слоў-трыгераў, якія ўтвараюць асацыятыўныя сувязі з іншымі семантычнымі палямі, можа дазволіць не толькі скараціць рызык развіцця псіхасаматычных рэакцый у медыцынскай практыцы. Падобная праца таксама ставіць задачу пошуку сінанімічных слоў, гэтак жа здольных паменшыць верагоднасць узнікнення негатыўных псіхасаматычных з'яў.

ЛИТЕРАТУРА

1. Карвасарский, Б. Д. Клиническая психология (Учебник для ВУЗ) / Под ред. Б. Д. Карвасарского. – Санкт-Петербург: Питер, 2010. – 864 с.
2. Варанец, В. І., Валько М. А. Асацыятыўны слоўнік медыцынскай лексікі / В. І. Варанец, М. А. Валько. – Гродно: ГрГМУ, 2022. – 94 с.

«СМЕРЦЬ» ЯК СЛОВА-РЫЗЫКА Ў МЕДЫЦЫНСКАЙ ЛЕКСІЦЫ

Валько М. А.

Гродзенскі дзяржаўны медыцынскі ўніверсітэт

Научный руководитель: Варанец В. І.

Актуальность. Гаворка – адзін з непасрэдных элементаў існавання чалавека. Размаўляючы з іншымі асобамі, кожны чалавек апынаецца ў бясконцым працэсе ўтварэння ў яго розуме асацыяцыі. Асацыяцый, якія здольны паміж іншым выступаць як пускавыя механізмы развіцця фізіялагічных рэакцый: псіхічных і псіхасаматычных [1].

З той нагоды, што не толькі слова, але ўзнікаючая ў адказ на яго асацыяцыя можа выступаць у якасці патэнцыйнага пусковага фактару развіцця псіхасаматычных рэакцый, неабходна таксама вывучаць і моўныя асацыяцыі. Асабліва тыя, якія ўзнікаюць пры размоўным працэсе ў сацыяльна значных сферах: медыцыне, адукацыі, гадлі і інш.

Цель. Мэтай даследавання быў пошук і аналіз лексічных адзінак, якія ўваходзяць у лік найбольш ужывальных ў медыцынскім лексіконе і выклікаюць сярод іншых асацыяцыю смерці.

Методы исследования. У ходзе даследавання ў якасці асноўнай крыніцы пошукаў выкарыстоўваўся «Асацыятыўны слоўнік медыцынскай лексікі» [2]. Адабраныя ў адпаведнасці з апісанымі ў мэтах даследавання крытэрыямі лексічныя адзінкі і вытворныя ад іх асацыяцыі падвяргаліся далейшаму філалагічнаму і статыстычнаму аналізу.

Результаты и их обсуждение. З 303 лексічных адзінак, уключаных у "Медыцынскі слоўнік асацыятыўнай медыцыны", на 58 лексічных адзінак той ці іншай колькасцю рэспандэнтаў была дадзена асацыяцыя "смерць". Пры гэтым на 16 лексічных адзінак асацыяцыя "смерць" складала больш за 10% ад

агульнай колькасці асацыяцый. Сярод зыходных лексічных адзінак, якія выступалі ў ролі трыгераў, 23 з'яўляліся пазначэннямі паталогій і паталагічных працэсаў (рак, сухоты) альбо абцяжаранага статусу чалавека (смага, удушша). У той жа час сярод 16 трыгераў, якія выклікалі ў больш за 10% рэспандэнтаў асацыяцыю "смерць", слоў, якія прама ці ўскосна апісваюць паталагічны стан чалавека, было ўсяго 5: рак, анкалогія, СНІД, тромб, сухоты. Астатнія словы-трыгеры пазначалі канкрэтнае месца альбо становішча (труна, морг, рэанімацыя); дзеянне (суіцыд, аборт, рэанімацыя); наркотык (наркотык, какаін), саматычны статус чалавека (старасць), фізічная з'ява (радыяцыя), уласцівасць нейкага рэчыва (атрутны).

Выводы. Такім чынам можна заключыць, што немалая колькасць слоў, якія ўваходзяць у базісны медыцынскі лексікон, здольна выклікаць асацыяцыю смерці. Аналітычнае вылучэнне па падобным прынцыпе іншых слоў-трыгераў, найбольш схільных да ўзнікнення ў чалавека асацыяцый са словамі-рызыкамі, дазваляе не толькі вылучыць падобныя трыгеры-рызыкі з агульнай масы лексічных адзінак таго ці іншага лексічнага поля. Выяўленне падобных слоў ставіць задачу пошуку іншых сінанімічных у адносінах да зыходных трыгераў лексічных адзінак, якія выклікаюць меншую колькасць асацыяцый-рызык і такім чынам памяншаюць ступень негатывага ўздзеяння на псіхасаматычны стан чалавека.

ЛИТЕРАТУРА

1. Карвасарский, Б. Д. Клиническая психология (Учебник для ВУЗ) / Под ред. Б. Д. Карвасарского. – Санкт-Петербург: Питер, 2010. – 864 с.
2. Варанец, В. І., Валько М. А. Асацыятыўны слоўнік медыцынскай лексікі / В. І. Варанец, М. А. Валько. – Гродно: ГрГМУ, 2022. – 94 с.

ДИВЕРТИКУЛ МЕККЕЛЯ У ДЕТЕЙ

Василевич А. С.

Гродненский государственный медицинский университет

Научный руководитель: к.м.н., доцент Шейбак В. М.

Актуальность. Дивертикул Меккеля может привести к тяжёлым осложнениям по типу перитонита. Имеются трудности в диагностике и выборе оптимальной тактики лечения.

Цель. Проанализировать результаты лечения пациентов с дивертикулом Меккеля.

Методы исследования. Проанализированы истории болезней пациентов с дивертикулом Меккеля, которые находились на лечении в хирургическом отделении ГОДКБ с 2019 года по 2021 год.

Результаты и их обсуждение. За период с 2019 г. по 2021 г. В отделении хирургии были пролечены 16 пациентов с диагнозом дивертикул Меккеля.